

Meie Mats.

№

Fr. R. Kreutzweldi nim.
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

26.

Wiis on waimu wälja peala,
Kuus on kubjasta järela,
Seitse selja peksijada,
Kaheksa karistajada
Kümme küljemõetijada.

Rahwalaul.

Kirjaniku äpardused.

Mait Metsanurk.

Süda hüppab mul rõemu pärast sees, nagu tallekene kowade ajal.

Miks ei peaks ta ka hüppama?! Praegu ostsin enesele revolwri — „Totenschlägeri“ — Soome noa, kepi sees kantawa odafese ja tellisin enesele soomusriidest ülifonna — muidugi teras-soomusest. Minu „julge olek“ on nüüd mististe kindlustatud. Sellepärast julgen üle kaua aja jälle sulle kätte wõtta ja kirjeldan nüüd lugejatele oma äpardusi. Ühtlasi on minul selle juures veel teine eesmärk: et igaüks teaks, misjuguuste sõjariistadega ma ehitatud olen, ja sellepärast minule ettewaatamatalt kallale ei tungiks. Ma olen juba nagu nii ära hirmutatud ja mõnikord meeleheitmisele wiidud; igaüks teab, et inimene niisuguses seisukorras ennast meeleheitlikelt käitseb.

Minu äpardused algasidwad, siis kui minu poistepöõlwes Tartumaal kirjutatud näitemängu awalikult Tallinnas ette konti.

Juba proowi ajal küsis minult keegi Tallinna mees: „Kuule, Mait, kas su südametunnistus puhas on?“

Ma kohtusin ära, wist punastasin ka, löin filmad maha ja katsusin kõiki salaja tehtud patustid meelde tuletada: õhtustid kofkujuhumist neiudega mere ääres, mõnda kirja, millel armastuse mait juures oli, ja muid selle sarnasid patustid, millest keegi noormees kunagi puhas ei ole. Aga mitte jeda ei tahetud minu käest teada saada.

„Kas sa mitte oma näitemängus ühte Tallinna tähtsat meest ette ei ole toonud?“ küsiti minu käest uueste.

Ma ütlesin, et näitemängu Tartumaal kirjutasin, ja siis, kui ma weel oma oimugi Tallinnasse ei olnud toonud, ega Tallinnast midagi ei teadnud. Minult wiimase waatuse tegin Tallinnas ümber.

Aga minu juttu ei tahetud uskuda.

Warsti pärast näitemängu ettekandmist sain mina kirja; selle siju oli järgmine:

„Austatud herra „kirjanik““ (kirjanik oli kahetordse jutumärkide wahel) ja näitemängu „tegija“! (tegija oli ühekordse jutumärkide wahel).

Kui teie armate, et teie nõndanimeetatud näitemäng — õigem minu peale sihitud laimutus — mind natukenegi haawab, siis eksite wäga, herra „kirjanik“. Mina olen ülifooli haridusega mees ja olen ise ka ühe näitemängu kirjutanud — nii siis: ka mina tean, mis näitemäng on. Mina ei kirjutanud oma näitemängu mitte raha pärast, nagu teie (sest mul on raha küllalt, ma olen mitme maja omanik). Minu abikaasa sunnib mind, et ma teid kahewõitlusele kutsufin, sest et teie ka tema au olete haawanud, aga ma ei

pea teid selle wääriliseks, sest teil ei ole ülifooli haridust. Arwaldan teile oma abikaasa ja selle wanemate nimel kõige sügawamat põlgust.

Teid põlgaja M. M.“

Peale selle andnud ta pühaliku töotuse, et niihästi tema ise, kui ka tema „wamilie“ oma jalga sinna teatrisse ei wii, kus minu näitemängu ette peaks kantama.

See oli esimene hoop. Warsti tuli ma usam. Ühel ilusal päewal, kui ma jälle „sõnikut tõstsin“, s. o. ajalehte kirjutasin, astus toimetaja minu juurde ja ütles selgeste ja kindlaste: „Koristage ennast minu toimetusest.“

Ma waatasin talle lahtise suuga otsa. Mis see siis tähendab? Arwasin, et toimetaja nüüd päris lolliks on läinud.

Aga ta näitas käega ukse poole ja kordas:

„Minge!“

„Ma lähen,“ hüüdsin ma wihaselt üles karates, „aga enne tahaks ma teada saada, mis pärast mind wälja kihutate?“

„Kirjutajte teie päewakaja „Alewiku saksste pidu“?“

„Mina jah.“

„Waadake“, ütles toimetaja ja hoidis mu silmade ees suure paki kirjasiid.

Ma haarasin ühe oma kätte ja hakkasin kiireste lugema:

„Austatud toimetaja herra!

Homme kuulutame teie lehele sin ümbruses täieliku boikotti wälja. Sest teie olete kõiki meid kõige häbematal wiisil oma päewakajas „Alewiku saksste pidu“ haawanud. Midagi selle sarnast, nagu teie päewakajas kirjeldatud, ei o'e meie pidudel kunagi ette tulnud. Ja see päewakaja on just meie wästu sihitud.

Austusega

mitmed M. alewiku pidulised.“

Teised kirjad oliwad umbes sellejama sijulised. Kõigist kodumaa alewikudest, linnadest ja isegi küladest oli neid kofku tulnud. Igal pool kuulutati lehe wästu boikott wälja.

„Seda olete kõik Teie teinud.“ hüüdis toimetaja wihaselt, kuna ta healest sügaw walu kõlas. „Ma olen pankrott, pean kõige perekonnaga kerjama minema. Minufene abinõu on weel, et teie järgmises numbris lugejate käest andeks palute, et ilma toimetaja teadmata niisuguse rumala tüki lehte olete pannud.“

„Rumala tüki? Rumala tüki, ütlete Teie,“ küsifin ma wihaselt. „Päewakaja on h ä s t i kirjutatud, muidu ei awaldaks ta ju niisugust mõju. Ta on h ä s t i kirjutatud, muidu ei haawaks ta nõnda paljusid. Ta on naela pihta trehwanud; teie peaks tänama mind, et ma niisuguse päewakajaga teie tähtist lehte humitawaks tegin. Sellel on walus, selle konnasilma peale astutakse. Ja peame meie siis lugejate ees roomama? . . .“

„Urge targutage,“ ütles toimetaja wahela. „Pidage meeles, et üksigi leht oma lugejaid ei tohi kaotada, kui ta elada tahab, waid nende armu peab hoidma ja kaswatama. Siis teie ei kirjuta wabandust?“

„Minul ei ole midagi wabandada.“

„Siis wõid minna.“

Ma wiskasin sulepea lauale ja läksin.

Järgmisel päewal ilmus selles ajalehes järgmine wabandus:

„Kõikidele väga austatud ja lugupeetud kodumaa linnade, alewikkude ja külade pidulikele! Palu põlwili maas teie käest südamest oma ekstitust ja hoolitust andeks, et ma oma lehes päewataja „Alewiku sakste pidu“ awaldasin. Meie toimetuse noor liige oli ilma minu teadmata selle päewataja, milles mitmesuguseid pidude warjukülgeid kirjeldatakse, lehte pannud, ja meie märkasime seda alles siis, kui leht juba laiale oli saadetud. Tootan ja wannun kõikide minu lehe lugejate ees, et edaspidi minu lehes enam midagi sarnast ei ilmu, mis kellegi isiku ehk tema tegewuse warjukülge puudutaks. Weel lord palun põlwili maas kõiki lugejaid minu lehte mitte boikotti alla panna.“

Wäga suure austusega ja lugupidamisega

Toimetaja M. M.“

Ma sülgasin ja wiskasin lehe käest maha. Roomamine on mulle siin ilmas kõige wastikum.

Nii siis sain ma „sõnikutõstja“ s. o. ajokirjaniku ametist lahti ja pidin enesele millegi muu ameti läbi leiba teenida katsuma. Mõtlesin kirjandusepõllul mõnda taset teha. Aga peab ei olnud mingisugustid aineid. Gulkusin Marwa maanteed mööda ja panin jalutajaid tähele, lootes, et nad wahelt mulle mingisugust ainet pakuvad. Aga midagi humitawat ei olnud neis: kõrge kraedega moodiherrad jalutawad seal „fikaturituit“ nügudega daamede seltsis ja räägivad neile arakulunud lollusid, mis peale daamed õnnelikult naeratawad.

See on juba nõnda igapäewane, et isegi kirjanik sellest enam mingit ainet ei saa.

Läksin koju, wõtsin paberilehe ette ja hakkasin sulepea otsa närima, nagu seda iga kirjanik teeb, kui tal midagi pähe ei tule. Kui sulepea juba tubliste tolli wõrt lähemaks oli näritud, otsustasin üht kõige igapäewasemat armulugu kirjutama hakata. Mõne tunniga oli wäikene romanifene koos. Selles jutustati, kuidas keegi noorherra ühte neidu armastanud, siis tema wastu truudust murdnud, siis jälle lord temale läheneda püüab; neiu noomib teda truuduse murdmise eest, jne.

Wiisin kirjatöö ühele ajalehele, mille lihas ta nädala pärast ilmus. Ma õerufin rõemu pärast kätä, kirjutasin arwe walmis ja läksin sellega ajalehe toimetaja juurde. See kargas mind nähes istmelt üles:

„Surjus! Lambapea! Kudas julgestite teie seda teha?“

„Mida?“

„Niisugust tüffi minu lehte saata!“

„Miks teie siis ära trükkisite?“

„Ma lootsin teie aususe peale, ega lugenud teda läbi. Nüüd tahetakse mind maha lüüa, et ma kõiki selle linna nooriherraid ja nende daamesid olla teotanud. Seda teeb teie tüff! Teie olla kõikide armulood wälja nuuskinud ja oma töö awaldanud. Nüüd pean mina selle eest wastutama!“

Ma panin toimetajale arwe ette.

„Miks? Teie tahate weel selle eest raha? Poolel lugejad kaotab minu leht teie töö pärast ja teie tahate weel taju saada!? Sienduusi saadetakse mulle pakside kaup, ma wõiks ainult diendustega oma lehte mõni aeg täita . . .“

„Siis täitke. Aga taju nõuan ma teie käest kohtu teel wälja.“

Ütlesin ja tulin wälja.

Kui ma järgmisel päewal jälle Marwa maanteed läksin oma kurba südant kergitama, kuulsin korraga oma seljataga naisterahwa sõistamist:

„Seesama on see kirjanik, kes meid lehes teotas. Wiruta talle, armas Kusti! Taju talle kätte meie auteotamise eest! Kas sa kardad teda?“

Kunstnik (lehe toimetuses): „Toimetaja herra, kui ma selle joonistuse eest wõlks saada?“

Toimetaja: „Minu arwates, umbes kuus kuud wangikojas!“

— Armuline proua, Teie lubate ometi, et ma Teid täna koju saadan ja seal pikemat aega wiibin? Teie meest ju praegu kodus pole . . . Wõi ehk on karta, et ta warsti koju jõuab?

— Oh ei! Tema on praegu linnas Teie abikaasa fuures ja sealt ei raatsi ta enne homme hommikut lahkuda.

„Ei tea, kas on tema . . . kahtles meeste-rahwas.“

„On tema, nimelt tema . . . Annan talle, nüüd on paras aeg.“

Ma kiirustasin tahtmataalt sammusid, kuulsin aga, et keegi mulle ruttu järele tuleb. Waatastin tagasi: keegi kõrge kraega noorherra, just nagu mõni kangelane kunagi, tõstab keppi, et mulle wirutada.

Ma „mängisin putked“ — mis sellest salata. Kepp lendas mulle seljatagast vastu jalgu, ei teinud aga mingit wiga. Kuulsin weel mõne sõimufõna, aga ei waatanud enne tagasi, kui „Bandorini“ ukse ees. Waenlast ei olnud enam näha.“

Kaks nädalat ei julgenud ma jalga kodust välja wiia. Nüüd sain wiimaks luba ennast sõjariistadega ehitada. Nüüd wõiwad mind Tallinna „kawalerid“ iga päew väljas jalutama näha. Ja kellel lusti on oma haawatud au eest mulle kätte maksa — tehku seda. Aga lugegu enne selle tüli algusest, misjuguised sõjariistad mul kaasas on; see wähendab wististe kallale tungimise himu.

Uuem rahwalaul Läänemaalt.

Oh, kui rasked on mu päewad,
Mida nüüd mu silmad näewad!
Mind kui kelmi tassitakse,
Kohtu ette tiritakse!

Ma sain korraks Ruuset näha,
Püüdsin ta'ga tüli teha,
Kuid ma kukkusin seal läbi;
Wuih, kas see ei ole häbi!

Tiriti mind kohtu ette —
Seal sain oma palga kätte:
Üheks aastaks pean ma
Wangitorni rändama.

Küll ma kohut palusin,
Haledaste hulusin:
Armas kohus, kuule sa,
Ärritatud olin ma!

Ei sest mingit wälja tulnud,
Minu palwest kasu polnud!
Mina wangis! Oh mis kole!
Ega ma ju mässaja pole?!

J. V.

Kuulutus.

10203040506070809 puuda äratorjatud fir-
jandust, nii kui ajalehtesid, ajafirjajid, raamatuid
jne on ruumipuu-dusel odawalt müüa.

Kodanikud! Muretsege talwets ahjufütti!
Odaw ja hea!!!

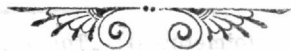
V-tus.

Palli peal.

— Mu preili! Kõik mis mul on, kõik mu raha ja wara panen ma Teie jalge ette ja annan teile. Peale selle pakun Teile oma kätt ja südant! Tohin ma oma soowide täitmist loota?!

— Mis Teie esimesesse pakkumisesse puutub, siis wotan selle ilma pikema jututa vastu. Käsa ja südameid on aga mulle juba küllalt pakutud ja ma kahtlen selle juures, kas neil ülepea suuremat wäärtust on.

Kolera tuleb!

Kudas rikkaks saab.

Mait Metsanurk.

Waesepoolne linnalane Kork kaupleb turul talumehe käest tapetud siga.

Miljonär Laarmann juhtub juurde.

„Alla kuutteistkümmend kopikat naela eest ma müüa ei wõi,“ ütleb talumees.

„Miks ei wõi? Wiisteistkümmend kopikat,“ aitab Laarmann oma tuttawat Korki. „Kui tahad nõnda palju, läheme kaalukotta.“

Talumees annab wiimaks järele.

Minnakse kaalukotta.

Kaalutakse siga ära, lüüakse tempel taguotsa peale, templi keskele kirjutatakse pliitsiga: 6 puuda.

Kõik kolm istusiwad ree peale sea ümber, ja talumees juhib hobuse Korgi elukoha poole.

„Küll on kallid siin ilmas elada,“ hakkab Kork teel kaebama. „Mõtlesin kui kallid lihagi on... Hirmus rasked ajad... Küll on ikka hea, kellel warandust on, nagu teil.“

„Oled loll, selle pärast oled waene,“ lausub Laarmann. „Eks ma olnud ka ükskord waene, aga oma püüdmisega olen ma nõnda kaugele saanud. Peab mõistma elada.“

Nad räägiwad Saksa keelt, et talumees aru ei saaks.

„Eks ole ikka püüdnud ka, aga ei saa paremale järjele ega saa. Ei ole õnne, wõi mis see on,“ arwab Kork. „Näed, praegugi maksa 6 puuda eest... see tuleb...“

„See tuleb 36 rubla...“ ütleb Laarmann.

„Aga kes käseb sull 36 rubla maksta. Maksa 24.“

„Kudas nõnda?“ küsib Kork.

Laarmann naeratab. „Ma wõin sind sõbra-mehe poolest natukene õpetada.“

Ta kratsib natukene sõrmega sea taguotsa kallal, wõtab siis pliitsi taskust ja kirjutab... Nad on päralt jõudnud.

„Palju sul saada on?“ küsib Laarmann talumehelt ja lisab ise juurde: „Nelja puuda eest... Üks puud tuleb kuus rubla, neli puuda, neli korda kuus see on kaksikümmend neli rubla.“

„Kudas neli puuda?“ küsib talumees imestades. „Kaalukojas üteldi kuus puuda...“

„Üteldi, üteldi...“ osatab Laarmann kurjasti. „Sa ei kuulnud hästi. Näed siin seisab: neli puuda.“

Talumees waatab; templi keskel seisab tõesti neli puuda. Imelik küll, aga esiti näitas seal kuus olema, ja üteldi ka kuus. Aga ega kiri ei waleta.

Kork maksab kaksikümmend neli rubla wälja. Talumees läheb minema ja lausub weel, kõrwatagust kratsides: „Imelik, kudas ta nõnda wähe kaalus; oli päris suur siga...“

„Mis sa ta'st petsid tühjust!“ noomib Kork tasakesi ja häbelikult oma tuttawat.

„Petsin? Kudas petsin? Kas sul parem on 36 rubla maksta kui 24 rubla? Kas sul parem on waene kui rikas olla? Loll oled sa, sellepärast oled waene. Kui meie ei peta, siis petetakse meid. Arwad sa, et talupoeg sind ei peta, kui sa aga lased. Arwad sa, et ma rikkaks oleks saanud kui ma sinu wiisi loll oleks olnud?! Wõta sellest õpetust, kudas ilmas elama peab.“

Laarmann läheb minema. Kork aga mõtleb iseeneses:

„Kelm on ta siisgi läbi ja läbi. Ja osaw kelm! Kui osawasti ta 6 puuda asemele 4 puuda kirjutas. Juba 'p ta seda ennemgi on teinud. Ega ta muidu nõnda rikkaks poleks saanud.“

(Tallinna miljonäri elutarkusest.)

Kuulutuse mõju.

„Teie pidite ju oma suimaja ära müüma; miks see asi Teil nüüd on katti jäänud?“

„See asi tuli nõnda: Ma andsin selle asja toimetamise ühe wahemehe kätte, kes minu suimaja kohta kuulutuse ajalehte pani. Kuulutuses oli aga maja nõnda hästi wälja fiidetud, et mul ja minu abikaasjal, kui seda kuulutust lugesime, majast kahju hakkas ja meie müümiseplaani katti jätsime.“

*

„Mina hakkasin enesele juba siis leiba teenima, kui ma alles kuus kuud wana olin.“

„Kuda see wõimalik oli?“

„Minu ema üüris mind ühele sandile päewadekaupa wälja.“

*

Kes?

Õpetaja (leeritunnis): „Kes tuleb hästi walmistatult armulauale?“

Leeripoiss: „See, kes paar rubla lauale paneb.“

*

Sõbrannade festel.

A.: „Kas sul lapsest kahju ei ole lahkuda, kui teda kaswatusmajasse annad?“

B.: „Ei sugugi, sest ma tean, et mulle selle asemel jälle warsti teine tuleb.“

*

Uga fuhu?

Proua (tüdrukule): „Siis, kui herra koju tuleb, siis ütles temale, et ma proua N. juurde olen läinud. Saad aru?“

Tüdruk: „Saad aru küll, kuid humitaw oleks teada, fuhu teie tõepoolest lähete?“

*

Biiblistootunnis.

Kooliõpetaja: „Mikspärast Pühamaa karjatsed karja nimelt õõseti wälja ajaswad?“

Juku: „Neil ei olnud mist omal karjamaad ja nad arwaswad, et wäljawaht õõseti magab. Meie isa teeb ka alati nii!“

Mart Mõru.

Tasakaalus.

Keegi wõimumees pani suure pidu toime. Korraga tuli temale lõbus mõte, oma armukes-tele pistu nalja teha. Ta kutsus oma teendri ja ütles sellele.

„Täna õhtul hüüan ma sind n a r r i k s.“

„Aga kudas ma teid pean hüüdma, teie kõrgus?“ küsis teener.

„Gesel!“ käratas herra wihaselt.

Kuulen, kõrgus! Hüüan!“

Tlg. V-tus.

Wangimajas.

T ü r m i ü l e m (lahtilastawale wangile): „Männik, sinu istumise aeg on ümber, — mine wabadust maitsuma. Ma soowin, et sa nüüd au-
fat elu elama hakkaksid!“

W a n g: „Tänan tuhat korda ja soowin kõigest südamest herrale sedasama!“

Mart Mõru.

Raudteel.

Reisija: Ei tea, misjugusesse wagunisse ma peaks istuma?“

Konduktor: Kas piletit on?“

Reisija: Jah on.“

Konduktor: „Siis on ju üks kõik, mis-
jugusesse wagunisse lähete?“

Etjarmamises.

Wärst K. tuli ootamata reijult koju. Pime-
das teeb teener temale ukse lahti.

„Miks ja nii ruttu tuled?“ küsis teener
sofimal.

„Kudas sa, kuradi wafikanägu, tohid min-
le sina ütelda? Dinaš! Gesel! Siga!“ kärkis
würst.

„Palun andeks! Ma arwasin, et w ü r s-
t i n n a pidi minu juurde tulema.“

Tlg. V-tus.

L a p s: „Ema, kus kohas sa sündisid?“

E m a: „Tartus.“

L a p s: „Aga isa?“

E m a: „Narwas.“

L a p s: „Ja mina?“

E m a: „Tallinnas.“

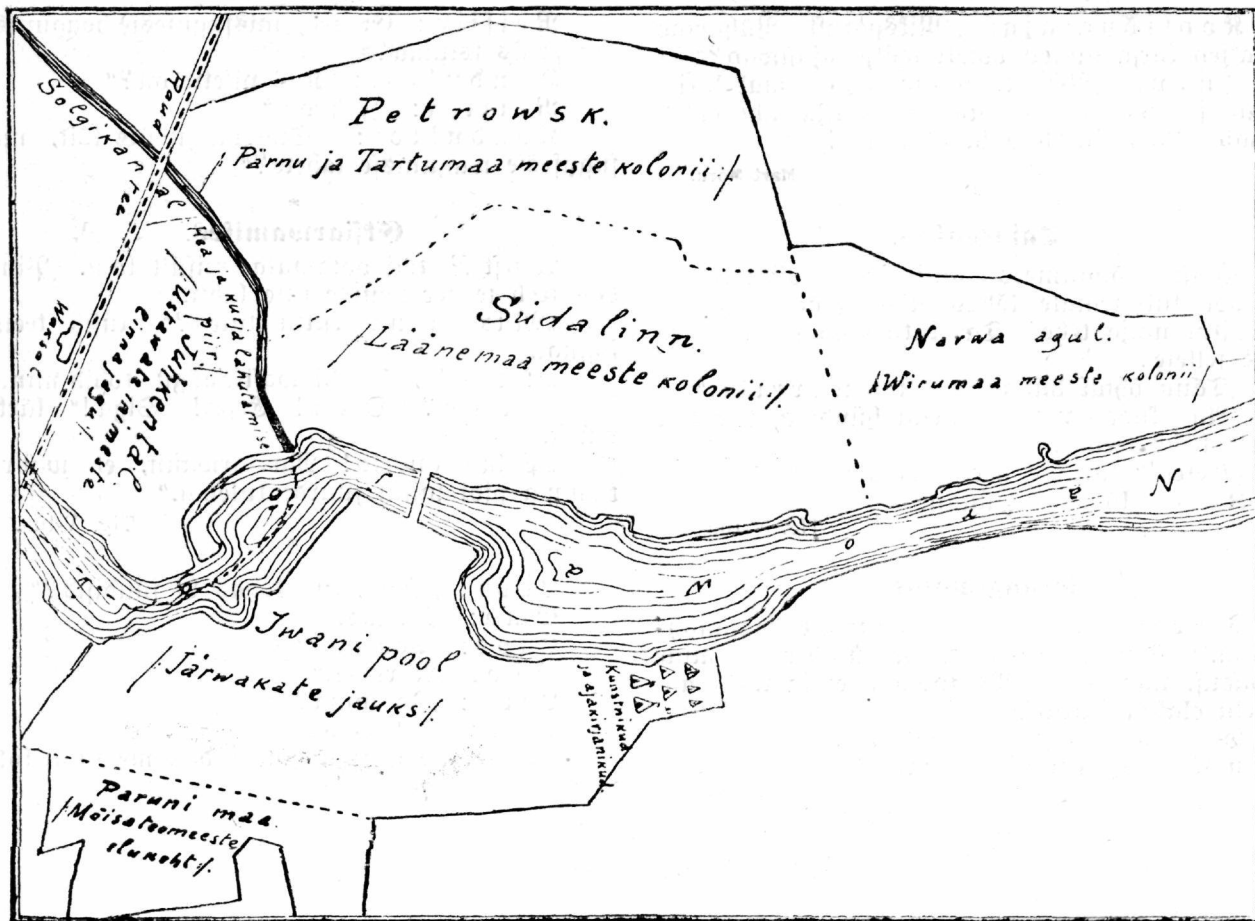
L a p s: „Õdesti imelik, kudas meie kõi-
tku faima ja tuttawad oleme.“

Haagi rahukonferentsil.

„Minu herrad! Meie töö ei olnud mitte ilmaaegu . . . Jseäralise heameelega wõin teile teatada, et San Marino wabariik sõjawägede wähendamise poolest tahab teistele riikidele eeskujuna anda ja sellepärast otsustas, oma sõjawäge poole wähemaks teha. Enne meie konferentsi oli sellel riigil 16 meest püssi all.

(„Le Rire“)

Narwa linna plaan praegu ja lähemas tulevikus.

Mõtte terad.

Elu on wõitlus wale- ja tõetundmise wahel.

Elu on jook, millest keegi jänu kustutada ei wõi, ilma et sellest mitmesugused wale- ja eksiarwamised ei tõuseks.

Tahad sina, et inimesed sinust lugu peawad pidama, siis ära ialgi ilma wale näokatteta nenda sekka mine. Nendele oma õiget, katteta nägu näidata, on niisama hea kui ennast kelmiks ja jultunud kombuserikkujaks tunnistada.

Igaüks, kes teises inimeses korra- ja komberrikkujat näeb, peab peeglit meelde tuletama, millest waataja enese iseloom vastu paistab.

Selleks, et teise inimese eksimisest õieti aru saada, on sügawat elutundmist ja rikumata iseloomu tarwis. Wastasel korral näeb arwustaja selles ikka rohkem musta kui walget.

T. P.

Üks ühest ja teine teisest.

Wähese kuulmisega talumees ei tahtnud ilmutada, et ta kurt oli, ja püüdis alati wälja arvata, mis keegi temale ütles. Kord sõitis ta linna erneid müüma. Ühe ostjaga oli tal siis järgmine kahelõne:

"Tere hommikust, wanamees!"

"Erneid," oli wastus.

"Mis sul seal kotis on?"

"Kümme kopikat."

"Sa räägid, nagu tahaks ja peksa saada."

"Oho! seda patuti mulle ju kodugi, aga ma tulin sellepärast siia, et siin enam saaksin."

Tr.

Ta on rahul.

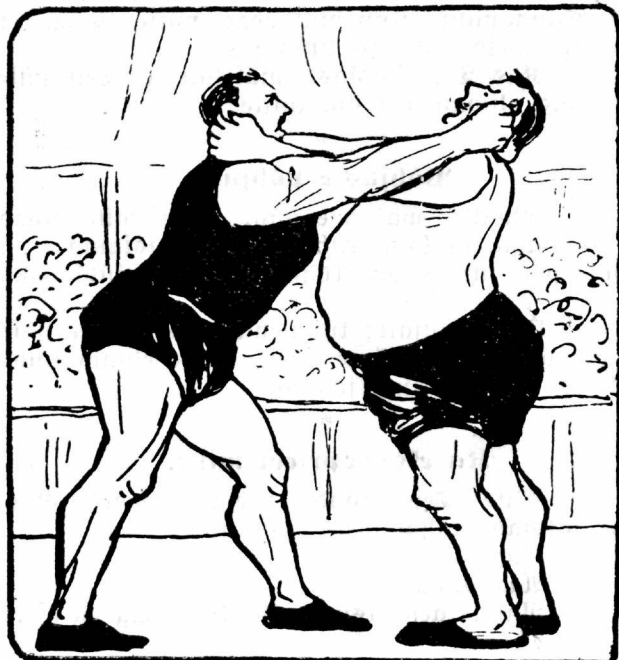
Arst (joomamehele): "Kui teie praegu joomise maha jätažite, siis saaksite 100 aastat wanaks!"

Isand Laekaus: "Lubage mulle veel üks aasta tubliste trimbata, tohtrihera, — siis lepin 99-gagi!"

act

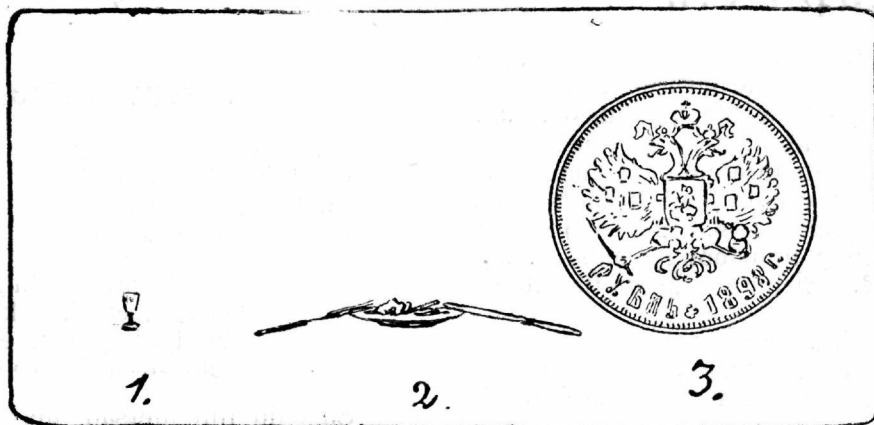
Meie suvised lõbud.

Jõumehed tsirkuses.

Chansonetted „anlage“ peal.

Waheajal puhwetis.

1. „kärakas“; 2. suupiste; 3. hind. Kõik loomulikus suuruses.

Sarjunud wiisil.

Noormees: „Lubage, et ma Teie kätteft juudlen!“

Neiu, kes kaupluses müüjaks on: „Olge nõnda head... Kas Teie weel midagi ei jooi?“

*

Praktikalit nõuaune.

Kui teil aeg kallist on, siis hoidke endid inimeste eest, kes teile ütlevad: „ma ei pea teid rohkem finni kui viis minutit.“

*

Wanadsõnad.

Kui sa weel elus oled — siis ole tänulik.
Kui sa patriot oled — joo.

Tõde ei ole halasti, waid mundris.

Wene alamal on ilma passita surragi hirmus.

Kui sa ei oska kõie peal käia, siis ära aja kirja wälja andma hakka.

Kannatus on heategu, heategu ei ole mitte kannatus.

Rahwalaul.

Andres hüüdis: „Hõissa!
Kutsus lehe-poissa.
Poisid suure hulgana
Läksi'd lehte müütama.

Andres laulab: „la, la, la...
„Ostan trükimasina,
„Toon ka peitepiltisid,
„Taon üles siltisid..."

„Perekonna-lehed“, —
„Kirjanduse-eh'ed —
„Annan kaasa hinnata.
„Too aga rahwas raha sa!“

Andres luges raha,
Rahwas karjus: „Maha,
„Pärdi „Päewalehega“,
„Tühjakolu mehega!“

Täna wu aasta ümber
Pärdi solgiämber
Täidab lehe weergusid,
Rahwamehe kohusid.

J. V.

Tapa elu.

Et joodituid käsimonopolkade ülesotsimisega mitte maewata, paniwad ärimehed kringlite asemele sorokowkad, pooledtoobid ja tschetwertnoid filtideks. Mhned joodituid mõtleiwad „wa' fibeda“ sees olema ja wõtswad sorokowkad maha, et siju finni pista. Rahjuks olnud „wa' fibeda“ aseinel midagi muud joolajemat sees. See wihastanud topfarmastajaid, ning nad lõõnud püha wihaga sorokowkad puruks. Ärimehed plaanitsewad uut filtide plaani.

— Siinjed uulitsad on hea lõhnaga täidetud, nii et neiudel pole tarwis lõhnaõli osta. Lõhnaõli müüjad waatawad asja peale wesiiste filtide madega.

— Kooliseltis kartis, et talwel tulewalgel õppimine laste filmi wõib rikkuda, ning keelas talwel tundide andmise ära. Sumel nurisewad jälle mõned, et palawus tehalaste termisele halba. Mine nüüd tee kõikide tahtmist.

Wdo Mõtt.

Si tähenda midagi.

„Kas teate, kudas ma teid armastan! Urge jääge mu palwetele kurdiks!“

„Kas teil häbi ei ole! Mõteltge, kellele teie armastust awaldate?! Mul on ju mees.“

„See ei tähenda midagi, kallitene! Mina, Sumal tänatud, ei ole mitte armulade.“

*

Saunas.

— Kuule, saunanaine, kus siis minu püksid on jäänud? Ma ei leia neid kudagi ülesse.

Saunanaine otsib hull aega püksa taga, ei leia aga neid mitte ja küsib siis:

— Kas Teie kindlasti mäletate, et Teil püksid jalaš oliwad, kui siia tulite?

*

Põhjuste põhjus.

— Waat', wa' wennaš, pean jälle uued püksid ostma ja kolm rubla wälja wiškama... Kõige selle juures on Adam ja Gewa süüdlased...

— Kuda nõnda?

— Üksna lihtsalt; kui nemad poleks patu sisse langenud, siis oleksime meie terve eluaja ilma püksata wõinud ringi jooksta.

*

Ka eksproprieerimine.

— Miks Teie nõnda rõemus olete? Kas Teie laskjada tuhat olete wõitnud?

— Enam weel!

— Aga mida siis?

— Minu käest eksproprieeriti midagi ära...

— ?!

— Naine eksproprieeriti ära!

Kewadele.

Oh kewade, su kiituseks
On tuhat laulu loodud,
Su iluduse tõstmiseks
Kõik sõnad ette toodud.

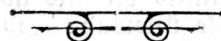
Mis ütlemata jäänud weel,
On see, et s'ult ka nõuda, —
Kui igalt teiselt headuselt
Jääb soowida weel mõnda:

Sa ehid ilul metsad, maad,
Neid paned õits'ma, leht'ma,
Kuid meie Minna, Liide — nad
End' peawad ise eht'ma.

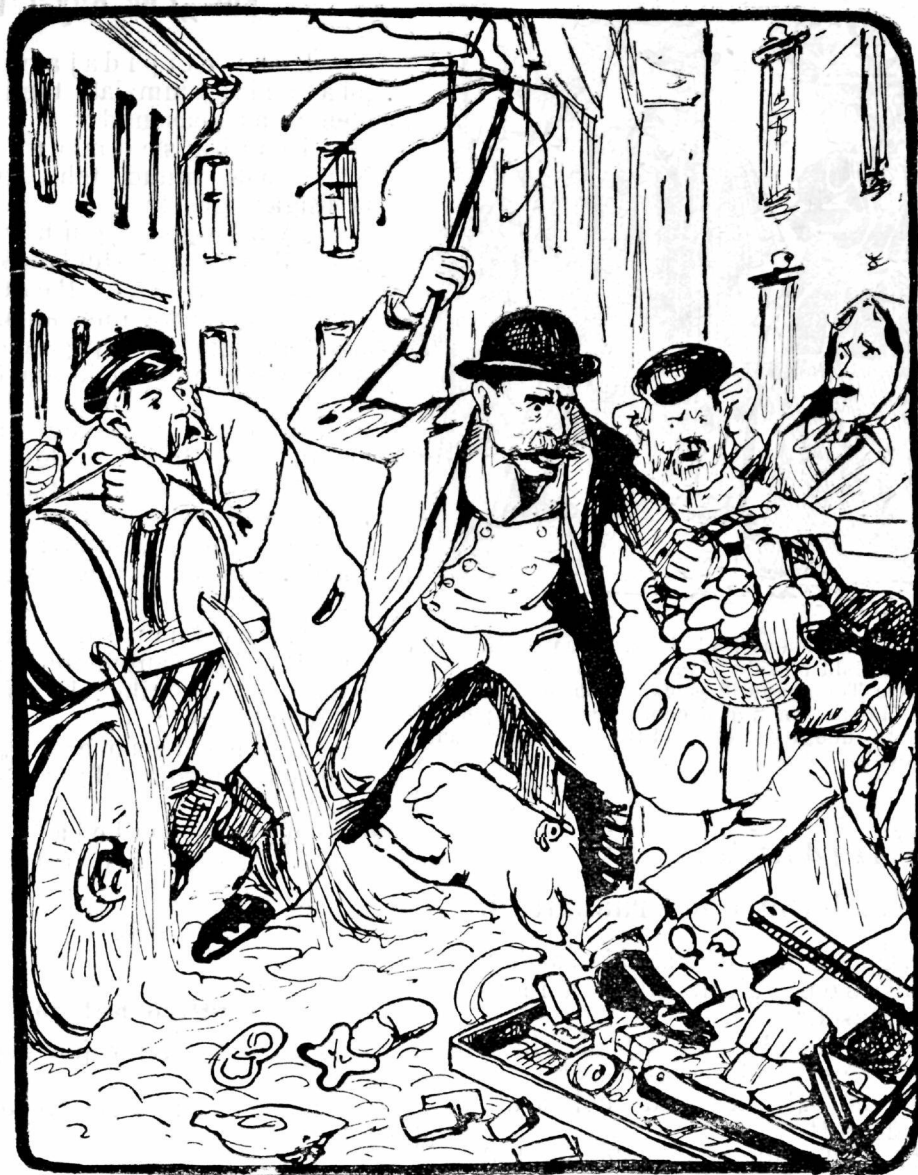
See eht'mine liig kalliks läeb,
Ja pumpab raha kukrust,
Sest sagedaste silm meil näeb,
Küll neiu näo peal nukrust.

Too, kewad', kleidid neiudel',
Ja kübarad, mis kenad —
Siis oled palju armsam meil,
Sind kiitwad noored, wanad.

A. K.

Pärdiku Andres kaotab uulitsatelt kauplemist.

Ja kui Pärdiku Andres nägi, et alewites elawad waesemad elanikud, kes mitte tema turulehte ei taha lugeda, oma kodu lähedalt, uulitsatelt, elutarwitusi saawad osta, siis tegi tema paelust piitsa ja hakkas kauplemist alewi uulitsatelt ära häwitama: ta laskis piimameestel piima ankrutest wälja, lükkas munakorwid ümber ja tegi palju muud pahandust, ning kõik inimesed põgenesiwad tema eest hirmuga.

Matši laul.

Ma tulen pilkepiitsaga,
Ma tulen naljawemblaga,
Tulen aga narrisid nuhtlema,
Tulen aga kelmisid tuupima.
Peda ma puudun — jel walutab,
Keda ma katsun — see mäletab.

Mart Mõru.

Jällegi ülemaaline kerjandus.

Et ilma kaasawarata enam mehele ei saa, siis tahawad Worstlinna wanadpiigad selle heaks, et omale kaasawara koguda, ülemaalist kerjandust toime panna, nagu Tartus sagedasti tehtakse. Tartu „paremlased“ rõemustasiwad väga seda kuuldes: siis kaswada ikka nende lasteaias laste arv ning ümberkaudsetel taluperemeeistel ei tule farjastest puudust.

Jälle kord kokku juhtunud.

Mis Tallinnas siis öeldi, kui „The Royal Vio“ siia tuli.

— Hulga aja pärast näen Teid jälle, proua Leeni Oh, kui palju löbusaid tundisid oleksime meie ühes wõinud veel mööda saata, kui Teie Togumannile poleks mehele läinud!...

— Et Teie nüüd ka siia nurka elama asute, siis pole sel-
lest wiga. Wõimalust, üheskoos löbusaid tundisid mööda saata,
leiamme ka nüüdgi veel.

Kirjandus.

Toimetusele saadetud uued raamatud.

1. A. Pert. „Õpetus, kudarikast naistsaada.“
2. J. Tõnisson. „Kulturaliste abinõudega seaduslikel alusel.“
3. G. E. Luiga. „Paremale poole ringi, sammu, marsch! Uus turnimise õpetus.“
4. H. Prants. „Kirikherrade hõlma all. Üks armas ja hale jutt.“
5. K. Päts. „Teejuhataja uuele tõotatud maale“ ehk „Uus Mooses.“
6. M. Murten. „Kuda ma 10 rubla päewas palka sain ehk puhwetist puhwetisse. Reisukirjeldused pealinnast.“
7. A. Lubi. „Jaani jälgedes. Õpetlik lugemine.“
8. M. Raud. „Oh kui rasked on mu päewad! Nutulaul Jeremia wiisi peal.“
9. J. Ploompuu. „Kuda Matsisid ilmale sünnitatakse. Käsiraamat majandusemeestele.“
10. G. Brandt. „Kuda mõisapidajaks saadakse. Õndsas „Nooruse“ lugejatele mälestuseks kirja pandud.“
11. H. Laas. „Puki pealt toimetusetuppa. Ühe woormehe imelik elukäik.“
12. A. Jung. „Parempoolne block. Meie tulewiku idealid.“

Kirjanduse osakonna toimetaja Sääsk.

Puhwetipidaja wäljanäituse platsil: „Jumalale tänu! Näljasurmast olen mina peasenud!“

Tsirkuseomanik Truzzi: Nüüd pole muud teha, kui kolid kokku ja Riiga tagasi!“

„Anlage“ puhwetipidaja: „No küll on temp! Õlu läheb käite hapuks.“

„Päewalehe“ Pert: „Panin mina küll linna rahwa imestama, kui rotatsiooni siia tõin, aga need paganad lööwad minu weel wiiskümmend korda üle.“

Laternasüütajad: Ei tea, kas maksab enam tühjadega mängida? See annab isegi linnale walgust küllalt.“

Põllutöö-riistade kaupmehed (peale selle, kui nad „T. R. Vio“ auruksid oliwad näinud): „Ei me oma loksusid küll enam julge wäljanäituse platsile wiia.“

Weneturuslanaised (õhtul „T. R. Vio“ automobili nähes): „Essa pojuke, püha ristike! Eks ole ikka wiimnepäew tulemas!“

Linnadaamed: „Jälle ilusaltu-
tusepaik juurde tulnud — wäljanäituse
aias.“

„Estonia“ näitlejad: „Ei tea, kas
meie ametil peaks weel tulewikku olema?“

Sill.

Wiru uulitsal.

Maamees: „Kas fiin ongi see Seewaldi hullumaja?“

Linnamees: „Ei, see on „Päewalehe“ toimetusk.“

Tohtri juures.

Tohter: „Ma saan Teie haigusest aru...
Kui tahate fiis soowitan ma...“

Noor proua, kes haige on: „Oh, Jumala pärast, ütlege ruttu, misjugune ta on: kas walget wõi musta werd?“ ...

Sellepärast ei olegi tarwis.

Mamma: „Luipe, ära tõsta oma alus-
kuubesid nõnda kõrgele.“

Tütar: „Aga mamma, fiin ju mees-
terahmaid ei ole.“

Mamma: „Sellepärast ei olegi tarwis
nõnda teha.“

Hariduse edendamine Kilulinnas.

Ajalehtede kioskid.

Kõlbmata puud.

Kurat tundis, et tal waja
 Oles oma elumaja.
 Läks siis selle mõttega
 Jumalalt puud küsima.

Jumal wastas: „Puid wõid wõtta!
 Seda luban waidlemata,
 Aga mitte kõweraid,
 Ega sirgelt kaswan'd puud.“

Kurat otsis metsa mööda
 Mitu päewa, mitu ööda . . .
 Puud kõik olid kõlbmata —
 Wanapoiss jäi majata.

Rahwajutu järelle M. Widen.

Tõde.

A.: „Miks pärast on tõde igawene?“

B.: „Poleks ta muidu igawene ühtigi, aga
 teegi ei tarwita teda, ja sellepärast ta ei tulu!“

*

Etteheide.

Kohtunik: „See on imelik, et Teie poest
 kribu-krahu kraami warastasite ja rahakassa üsna
 puutumata jätsite!“

Waras: „Wõi teie ka, kõrgeste austatud
 kohtuherra, sellel arwamisel o'ete? Minu naine
 on mulle sellepärast juba küllalt kibedaid ettehei-
 teid teinud!“

act

*

Nagu.

Haifeb nagu Worstilinna uulits.
 Joob nagu Worstilinna kooli-seltsi pidutege-
 lajed.
 Käratseb nagu tapalane vidu peal.
 Dota nagu koolmeister wallamolilogu otsust.
 Saa peksa nagu koolipois koolmeistri läest.
 Rändab nagu Worstilinna „käsimonopolla“.
 Tuttawad, nagu Kalaranna Jürka ja Wiru
 uulitsa Manka.
 Kurb nagu Tõnisson pärast „Postimehe“
 kinnipanemist
 Rõhukas nagu Pärdi äiataadi rahakott.
 Südantpõõritaw nagu „Päewalehe“ juht-
 kirjajad.
 Rõdunenud nagu Gesti karstufeliikumine.
 Tulinoor nagu kodanline „Gesti kirjanduse
 selts“.
 Ujab jonnini nagu Wiljandi „Roit“.
 Haganaid täis nagu talupoja toit.
 Igapäine asi nagu wangi tapp.
 Kärgib nagu pastor Rapp.
 Hüwa nagu langu kõrt.
 Eõimab nagu Andres Pärt.
 Rõhn nagu Tarwastu moonamees.
 Wats nagu mõisa hopmanil ees.
 Wilets nagu Tallinna promenad.
 Kardetaw nagu okastraat.
 Peksab juuti nagu „Wene mees“.
 Igaw nagu wangitorni sees.
 Tuttaw nagu ülemaaline „kerjandus“.
 R rdetaw nagu pahempoolne kirjandus.

— Toho peme! need ju nagu mu wa Bunu
 ja Küt, muud kui sabasid pole taga ja sarwi ka
 mette peas — ütles maawanamees Truxi tsirkus-
 ses jõumeeste püstlemist ja nääklemist waadates,
 — Küll laulab, kuradi prohmuus, ilufasti, —
 ütles Ristiküla mees Pärnus, Paula Brehmi
 kontserdil.
 — Poissid, karake maast üles, kell 8, suur
 walge wäljas! Tuled lampi, Lõõsse! — ütles
 rätsepmeister Puff, oma poissi hommikul maga-
 mast äratates suures töd-waimustuses.
 — Eks ta ole kõik üks Jumala and, — üt-
 les Saia-Liisu, kui onunaise kartulid warastas.
 — Oles tal jüda ka niisugune must nagu
 uah, oles meie partei mehets täieste kõlblik —
 ütles Purischewitsch juuti waadeldes.
 — Reid närusid on palju kergem jalga panna
 kui jalast ära wõtta, — ütles Silgu-Anni ja „lõi“
 kaasde kalossid „üle“.
 — Toho jutt! Toho jutt! Siis saame wi-
 maks igauks tüki kuremarja sood. — ütles Pati
 mõisa moonamees, kui kuulis, et Ristiküla metsa
 maamõetjad olla ilmunud.
 — Pulga olen küll paraja teinud, aga aut
 raiis on juur, — ütles Kwassi-Jass, ennast trööst-
 tides, kui kwassti waat pulga eest ära oli lõõnud
 ja tühjaks jooksnud.
 — Nii noorukene ja misjuuauksid loerustikka
 juba täis! Mäherdune kelm ja siis küll oled, kui
 niisugufets saab kui mina olen? — ütles kingsep
 Preet oma õpipoissti noomides.
 — Proowin õige, kas see peaks tõsti olema,
 et rongad sada aastat wanaks elada, — ütles
 Tolkuse Juhani, metjast rongi poega koju wiies.
 — Säh, jõe ennast lõhki, — ütles perenaine
 karjapoišile, wiimasele poolt lambajalga andes.
 — Taemas ei ole ka kellegil kartulid maas,
 — ütles papp rentnikku trööstides, kellel kartulid
 ära warastati.

Ütles.

— Hea ifka, kui inimene pühakirja teab, —
 ütles waga peremees, kui oma käimapeal olewa
 toaneitši õnnistamisõnadega ära saatis.
 — Ennäe, kus mõistlik tegu, — ütles Jooma-
 Jüri, kui „käsimonopolkal“ jorokowkad sildiks
 oliwad.
 — Ennäe figa! täis nagu minagi mõnikord,
 — ütles Jooma Juhani, poriaugus magawat figa
 nähes.
 — Kudas käsi käib? küsis pime kurdilt wi-
 masega kottu trehwates.
 — Küll ma ju kuradi kaela murrin — üt-
 les Toppi Tõnis, kui pimedas pea wastu laterna
 posti ära lõi.
 — Täis nagu Worstilinna klubi joobnud
 „tšhinownitud,“ — ütles Talgu taat, kui sumi-
 sewa mesipuu kaane pealt ära wõttis.
 — Wana ja halp nagu Worstilinna neiu,
 — ütles Kalja Saks, kui ta walge mära tagast
 ütles löi.

Lahtised lehed würst Borgeje päewaraamatust.

(Würst Borgeje sõitis automobili peal läbi Aasia ja Europa).
 Wenemaa.

Maa on suur, aga rahwast wähe.
 Paremad inimesed on põhjapool.
 Sinaasid on palju, aga külasid 10 kord roh-
 kem, aga külad on linnadest sadatuhat korda wae-
 jemad.
 Rahwuslik joo on „monopol“.
 Armsam sõna on „nagai“.
 Tähelepandaw on rahwa seas armastus wa-
 nemate wastu.
 Häid teesid ei ole, peale selle tee, mis Sibe-
 berisje lähed.
 Lappi todetakse „urwa plaastri“.

Reiwadel õitsemad kuused ja lepid.

Wäga moodis on — isääraniš lõuna pool — „refiinad“*).

T ä h e n d u s: Snimesi, kellel „refiina“ pääs, hüütatse „wenelasteks“ — lõit teised on „mittewenelased“.

Armas tantš on „Rufilas“.

Armas laul — „Päike tõuseb, läheb looja“.

Rõigefuurem kanal mustuse äravoolamiseks kannab „Nowoje Wremja“ nime.

Rõige parem kirjaniš on Gringmuth.

Rõige hülgawam inimene on Wene riigis — Joann Kroonlinnašt. Teeb imetegufid.

Ugas linnas on wõerastemaja „Europa“ ja lõbumaja, mis „Perekonna sauna“ nime kannab.

Wõerateelsetest sõnadest on laiali lagunenud: „eksproprieerimine“, „konfiskeerimine“ ja „tsensor“.

Rõige kardetawam amet on — ajalehe toimetaja olla.

T ä h e n d u s: Mitte üksigi Wene linn tusefelts ei tunnita ajalehetoimetajaid õnnetute juhtumiste eest.

Ülepea käiwad Wene ajakirjanikud wähe ja „istuwad“ palju.

Ugas linnas on mõni fool ja mitu politseijaostonda..

Rääwõrusid ei kannu mitte üksnes naisterahwad, waid ka meesterahwad,

* gummitrepid.

„Юм. Альманахъ“ ил. K. Orjanits.

Küsimised ja kostmised.

— Mikspärast Bloompuu omale jälle ühe abitaupluse juurde teeb?

— Ta ei saa muidu oma „Päris Matšidešt“ lahti.

— Mikspärast Luiga näib kangeste paremale poole tipub?

— Etš iga laps tõtta ema jälle tagasi.

— Mikspärast Bert oma „Päewalehe“ kirjastustest „Sõnumid“ mõistu sõimab, aga nime ei nimeta?

— Tal on „Sõnumete“ meeste eest niisugune hirm, et ta fiisgi, kui leht juba kinni on, nende nime otsekohe ei julge nimetada.

— Mikspärast päewapiltnik Juurikas selle üle lehtedes niisugust lärmi lõbb, et tema äriosa-nik temast lahku löi?

— Ta kardab, et ta äkfinda enam piltifid walmis ei saa.

— Mikspärast adwokat Satši Kaarlipojal nõnda wähe praktikat on?

— Tema on ju Tallinna adwokatide feaft kõige lollim.

— Mikspärast Laas oma oma uuele lehele „Geesti päewaleht“ on nimelš wõtnud?

— Et lollifid uskuma panna, nagu kirjuta-taks seda lehte tõesti eestlastele.

„Siil.“

„Meie Matsi“ toimetus on nüüd kuni 1 sept. Dom-Kuninga uul. 3.

Ärimeestele tähelepanemiseks!

Tulewases „Meie Matsi“ numbris awame kuuluste-õfakonna. Ärimeestel on „Meie Matsis“ kuulutamine

kasulikum

kui ühesgi teises ajalehes. Seft „Meie Mats“ saab kümnes tuhandes eksemplaris trükitud. Kuulutuse petitrida 10 kop.

„Meie Mats“

ilmub 1907 aastal 2 korda kuus ja maksab aastas, s. o. 24 nrt. postiga 2 rbl., postita 1 rbl. 60 kop., pooles aastas poole wähem. Üht nrt. 10 kop.

Kirjalik tellimise adresh: „Meie Matsi“ toimetus Tallinnas. Wene keeli: Журналъ „Меѣе Матсѣ“, Ревель.

Tellimisi wõtawad wastu lõit auusad raamatutauplused ja ajalehtede tellimiste wastuwõtjad

Alus kadumisel.

Kui meil on püüsti häda käes! . .

Trükitud M. Antje trükklojas, Tallinnas.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR